

## Vrtci ob 5.15?

V nenehni skrbi celotne družbene skupnosti za čim boljše ureditev problema zaposlenih žena-mater in varstva njihovih otrok je bilo že veliko storjenega. Čut solidarnosti in enakopravnosti je bil najbolj viden v lanskoletnem referendumu, ko se je večina občanov mesta Ljubljane odločila za krajevni samopri-spevek.

Sredstva se zbirajo po programu. Gradnja vzgojno-varstvenih zavodov in šol je v polnem teku. Svečano odpiramo nove vzgojno-varstvene zavode po zaslugi aktivnosti vseh dejavnikov, ki kakorkoli vplivajo na boljše počutje zaposlenih mater na delovnih mestih.

Ob tem pa je ostalo nerešeno vprašanje, ki se z dobro voljo po našem mnenju da rešiti. Gre za delovni čas, ki je dogovorjen v VVZ. Večina nas je zaposlenih v industriji in družbenih dejavnostih in imamo pričetek dela določen ob 6. uri.

Za rešitev tega problema predlagamo, da pristojni organi premislijo in najdejo rešitev za spremembo pričetka dela v VVZ. Tu bi namreč ta čas lažje prilagodili potrebam žena in mater, kot pa v industriji in gospodarstvu. Konkretno predlagamo, da bi VVZ sprejemali majhne otroke pod strokovno vodstvo vsaj ob 5.15. S tem bi bilo vprašanje pravočasnega prihoda na delo ženam-materam manj problematično.

Marsikateri problem, ki je težji ali celo vezan na materialna vprašanja, je bil rešen, zato menimo, da je naš predlog za spremembo pričetka dela v VVZ vreden pozornosti in ustrezne rešitve.

Prizadete občanke

## V deželi zlatih src

Tako je Belo krajino imenoval pokojni pisatelj Tone Seliškar. Prav tako ji tudi lahko rečejo vsi, ki so med vojno uživali njeno gostoljubje in širokogrudnost. Slovenske partizane je prijazno sprejela, jih varno skrivala in hranila. Vsakdo, kdor jo je spoznal med vojno, nosi v svojem srcu najlepše spomine nanjo. Še danes smo ji premalo hvaležni za ves njen prispevek med NOB in vse premalo skrbimo zanjo.

V soboto, 6. oktobra, je sprejela ta dežela nenavadne goste. Ne zgodi se pogosto, da jo kdo obišče. Njeni vinorodni griči so bili obsijani s soncem, skromna polja že na pol pospravljeni, grozdje že obrano, drevje pa še vedno obteženo s sadjem.

Ti gostje so bili naši Šiškarji, krajevni organizaciji ZB M. Majcen in H. Smrekar. Predno so se pripeljali do Črnomlja, so obiskali in se poklonili padlim pri spomeniku v Žužemberku. Potem so svojo pot nadaljevali do Baze 20 in še enkrat podoživljali dogodke. Tam jih je sprejel Lojze Murn in jim v svojem pripovedovanju odkril še marsikatero podrobnost, ki doslej članom ekskurzije še ni bila znana. Svoje spomine sta pripovedovala tudi tovariša Jože Slapničar in Slavko Krušnik, saj sta med vojno delovala prav na tem področju. Njima se je med vožnjo proti Semiču pridružil še Jože Povh, ki je v živahnem opisu seznanil prisotne, kako je njegova družina sodelovala s partizansko vojsko.

Dva avtobusa s potniki sta drvela dalje mimo Semiča in Črnomlja. Končni cilj ekskurzije so bile Lokve. Tam majhni kraj hrani v svoji preteklosti globoko bolečino. Tu se je namreč smrtno ponesrečil takratni komandant slovenske partizanske vojske Franc Rozman — Stane.

Vsi so se zgrnili okrog lepo urejenega spomenika. Prekrasen venec rdečih nageljnov so položili nanj in nemo zrl v kamen, ki je seval vroče prošnje in besede: »Ne oskrnite naših idealov!«

Jožica Zoroja

## Komemoracija na Jamniku

V SREDO, 17. 10., je petintrideset predstavnikov razrednih skupnosti II. osnovne šole Alojz Kebe iz Sentvida odšlo pod vodstvom mentorjev Ivice Ogrin in Staneta Jesenovca na pohod k spomeniku narodnega heroja Alojza Kebeta-Stefana na Jamnik nad Kropo. V Lipnici se nam je pridružilo petnajst učencev osnovne šole Stane Žagar.

Da smo bolje spoznali okolje, v katerem se je boril Kebe in soborci in kjer je bil zadet 16. 10. 1942. leta, smo pot od Kroke do Jamnika in obratno prehodili peš, v veliko zadovoljstvo vseh prisotnih.

Pri spomeniku je mentor pionirske organizacije spregovoril o življenjski poti Alojza Kebeta, ravnatelj lipniške osnovne šole pa je orisal boje gorenjskih partizanov na tem področju. Učenci obeh šol smo z recitacijami in šopkom cvetja, ki smo ga položili k spomeniku, počastili spomin tega narodnega heroja, po katerem se imenuje naša šola.

V krajšem pogovoru po zaključeni slovesnosti smo se domenili, da bi organizirali prihodnje leto, ko bo 32-letnica Stefanove smrti, enodnevni pohod po njegovi življenjski poti.

Matjaž Fužir

### UKLENJENI STOLP

Ce vas pot zanese do razglednega stolpa na Rašici, boste nemalo presenečeni, saj dostop nanj ni mogoč, ker je »uklenjen« z verigo. Mnogi obiskovalci zaman sprašujejo, kaj je s stolpom, ki je posvečen junaškemu Kamniškemu bataljonu?

V krajevni organizaciji Zveze borcev Gameljne-Rašica smo zvedeli, da je napaka v jekleni konstrukciji in da so stolp po ogledu posebne komisije v februarju letos morali »zapreti«. Obenem so obvestili vse pristojne forume ter zahtevali čimprejšnjo odpravo napake. Žal, do sedaj še niso dobili nobenega odgovora.

Razgledni stolp pa sameva, sameva... Toda, nekdo je vendarle odgovoren za spomenike NOB! Ali ne?

## Živali niso igrače!

Vse več je psov in mačk, ki so brez gospodarjev in si iščejo hrano vsepovsod. Mnoge živali se prestradane klatijo tudi pozimi in prezeble poginjajo. Od kod pravzaprav prihajajo takšne živali brez gospodarjev?

Mnogi starši prinašajo svojim otrokom mlade pse ali mačke, da se z njimi igrajo. Seveda morajo te živali prenašati vsa mučenja, dokler vsaj nekoliko ne odrastejo. Tedaj pa, popolnoma razumljivo, pokažejo zobe in kremplje.

Kar precej časa mora lastnik posvetiti vzgoji živali, da jo nauči discipline in čistoče. Skratka, na vse to ob nakupu živali nihče ne pomisli.

Po vsem ravnanju lahko sklepamo, da **MORA ŽIVAL NA CESTO, KAMOR HOČE**, če ni več vljudna in prijazna. Nekateri sami **OBRAČUNAJO Z NJIMI** na najbolj nečloveške načine.

Kadarkoli si nabavimo žival, moramo temeljito premisliti, če jo bomo lahko vzgojili in hranili. Predvsem pa ne bodimo prepričani, da so živali le za igranje otrokom! Mar ni žival

del vsega živega, del življenja in zato vredna človekove skrbi.

Ker so nekatere živali izgubljene in imajo na ovratnicah raznovrstne oznake ali številke, **POSKUSIMO JIH VRNITI LASTNIKU!** Saj že na pogled vemo, **KATERA ŽIVAL JE BILA OSKRBOVANA IN UREJENA!** Žal so ponekod, ob raznih barakah in neurejenih lopah **PRIKLENJENI TUDI PSI BOLJŠE PASME.** Najbrž niso pri pravem lastniku, ker bi ta gotovo znal ceniti njihovo vrednost.

Posvetujmo se z društvom za varstvo živali v Ljubljani, Trubarjeva 16, skupaj bomo našli **ZAPUŠČENIM ŽIVALIM NOVE GOSPODARJE**, da se ne bodo klatile in ogrožale s tem svojega in našega zdravja.

Boštjan Novšak

## Kdo nas zastruplja?

ČESTO se vprašujemo: ČEMU NA VSAKEM KORAKU LJUBLJANČANI TAKO NEPRI- ZADETO IN NESMISELNO ONESNAŽUJEJO ZRAK? In vendar ostajamo le z odprtimi vprašanji. S čim vsem se ukvarjajo nekatere gospodarske organizacije na področju naše ali sosednjih ljubljanskih občin!

Največkrat botruje smradu malomarnost posameznih zaposlenih, ki v svoji nevednosti ali neodgovornosti počenjajo vsemogoče. Pri tem so seveda raznovrstna kurjenja ena največjih nadlog, s katero se HOČES NOČES ZA- STRUPLJAJO NAŠI MEŠČANI! V zimskem času, ko že zdavnaj presegamo mejo škodljivih strupenih plinov v ozračju, so PRAV VSA SEŽIGANJA ODPADKOV IN DRUGE NAVLAKE VREDNA GRAJE IN KAZNOV- NJA! Da, s takim početjem tudi poleti ne pre- kinejo ne zasebniki — malomarni meščani — in tudi ne gospodarske organizacije. Tako to- rej ZAŽIVIMO ZAŽIGALNE DEJAVNOSTI V MEGLENIH JUTRIH ALI KO SE SPUSTI PRVI MRAK IN Z NJIM ZNAMENITA LJUBLJANSKA MEGLA! Neznosen smrad se razširja, ko obvisi megla, napolnjena s plini, ki lebdijo nad prebivalstvom in počasi proni- cajo v organizme. Ob meji šišenske občine je kar cela kopica PROIZVAJALCEV SMRADU! Ne le plini in saje, ki v obliki večjih ali manj- ših krpic redno prihajajo iz ljubljanskih mlekarn, Tovarna kovinske galanterije, Pli- narna in Litostroj razširjajo daleč okrog, pre- ko vsega dne obupen smrad. Zažiganje smeti in druge navlake sicer res prinese gospodar- skim organizacijam prenekateri prihranek, A VENDAR TUDI ZDRAVJE BLIŽNJIH PRE- BIVALCEV NEKAJ VELJA, MAR NE?!

Le z nekoliko dobre volje in nasveti stro- kovnjakov bo nam vsem življenje vsaj neko- liko prijetnejše.

B. N.

## Smola

Ena od udeleženk izleta, ki ga je organizi- ral občinski odbor RK, je bila videti precej zagrenjena, čez čas pa spet čisto »normalna«. Pa so jo vprašali, kaj ji je in je res priznala, da še sama ne ve, ali naj bo vesela ali žalost- na. »Kupila sem si novo lasuljo«, je pokazala na lepo baroko in vsi so ji zatrjevali, da ji za- radi tega res ni treba biti slabe volje.

»Že, že, toda kaj, ko sem pozabila doma zobno protezo«, se je nakremžila nazaj. Smo- la pa taka, kaj?